

Caritas Internationalis

Kodi i Etikës & Kodi i Sjelljes për Stafin

Romë, Maj 2014

Miratuar nga RepCo 18 Maj 2014

Përpyekja për të jetuar vlerat tona:

Kodi i Etikës për Caritas Internationalis¹

Parathënie

Puna e Caritas Internationalis është e motivuar, e orientuar, dhe e përcaktuar nga Shkrimi i Shenjtë, mësimi dhe tradita e Kishës Katolike dhe një takim personal me dashamirësi me njerëzit në nevojë.² "Caritasi është dashuria e Kishës për njerëzit e saj"³ dhe mishëron alternativë preferenciale për dhe me ata që janë të varfër, të përjashtuar ose të marginalizuar. Caritasi përpiqet të sigurojë zhvillimin integral të personit në tërësi, dhe të lehtësojë vuajtjet e shkaktuara nga katastrofat, konfliktet dhe padrejtësitë.

Neni 1.3 i Rregullores së Brendshme të Caritas Internationalis përshkruan që: "Organizatave anëtare duhet të përmbushin standardet minimale të qeverisjes, infrastrukturës organizative, qëndrueshmërisë financiare dhe llogaridhënies, dhe pajtueshmërinë me kodet etike të sjelljes, siç vendoset nga Këshilli Përfaqësues. Ata mbeten autonom në statusin e tyre juridik, financiar dhe kontraktual. "

Përveç Statuteve dhe Rregulloreve të Brendshme të cilat sigurojnë kuadrin ligjor kanonik për Caritas Internationalis, janë hartuar disa standarde dhe udhëzime për punën e Konfederatës, duke përfshirë edhe këto, statusi i cili nuk ka ndryshuar:

- Parimet Drejtuese të Partneritetit të Caritasit (2003)
- Korniza e Politikave të Mbrojtjes së Fëmijëve të Caritas Internationalis (2004)
- Udhëzimet e Caritas Internationalis për Marrëdhëniet me Ushtrinë (2006)
- Udhëzimet e Caritas Internationalis për Drejtësinë e Mjedisit (2006)
- Udhëzimet e Urgjencës së Caritas Internationalis (2007)
- Standardet e Menaxhimit të Caritas Internationalis (2013)

Caritas Internationalis gjithashtu është nënshkruese e:

- Kodit të Sjelljes së Kryqit të Kuq Ndërkombëtar dhe Lëvizjes së Gjysmëhënës së Kuqe si dhe Organizatave Joqeveritare
- Kartës Humanitare të Projektit SPHERE dhe Standardeve Minimale në Reagimin ndaj Fatkeqësive

Përveç kësaj, si një rrjet i madh në bashkësinë ndërkombëtare humanitare dhe zhvillimore, Caritas Internationalis kërkon në mënyrë aktive të përmirësojë punën dhe të inkorporojë praktikatat e mira gjatë zhvillimit.

---

¹Caritas Internationalis është konfederata globale e 164 organizatave anëtare kombëtare të Kishës Katolike që ofrojnë ndihmë humanitare, zhvillim, shërbime sociale dhe avokim në rreth 200 vende dhe territore të botës.

²"Kur takoheni me atë në nevojë të madhe, zemra juaj do të fillojë të zgjerohet, të zgjerohet, të zgjerohet! Sepse bashkimi ynë shumëfishon aftësinë tonë për të dashur - takimi ynë me një tjetër zgjeron zemrën tonë. Beje! ",

³Papa Françesk, Video Mesazhi në Festën e Shën Cajetan, 07 gusht 2013 (<http://www.zenit.org/en/articles/pope-francis-message-for-the-feast-of-saint-cajetan>).

"Pope Francis: A Church Without Charity Does Not Exist," May 16, 2013, <http://newswire.crs.org/pope-francis-a-church-without-charity-does-not-exist>

Kodi i Etikës në vijim është i bazuar dhe përmbledh në një deklaratë normative vlerat dhe parimet e përmbajtura në të lartpërmendurat, të cilat përfshijnë kuadrin etik të përgjithshëm ndaj të cilit të gjithë anëtarët dhe stafi⁴ pritet t'i përmbahen. Në të gjithë punën e saj, Caritas Internationalis, anëtarët dhe stafi i saj synojnë që t'i shprehin këto vlera dhe parime, duke u bërë kështu dëshmitarë aktivë për dhembshurinë e Krishtit, në punë dhe në botë.

Standardet Minimale të Caritas Internationalis përshkruajnë se si ky Kod i Etikës përkthehet në politikat dhe sjelljet organizative dhe përfshin një procedurë për vlerësimin e pajtueshmërisë së Anëtarëve. "Kodi i Sjelljes për Stafin" përshkruan sjelljen që pritet nga i gjithë stafi i Caritasit.

Caritas Internationalis është i bindur se shumica e anëtarëve dhe stafit të saj veprojnë me ndërgjegje dhe integritet të madh, dhe ilustronë vlerat dhe parimet e këtij Kodi Etik, pa nevojë për deklarata të qarta. Ky dokument është një udhëzues për anëtarët e Caritas Internationalis dhe stafit në të gjitha nivelet. Sidoqoftë, me anë të këtij Kodi Etik, ne sigurojmë qartësi dhe qëndrueshmëri më të madhe në Konfederatë, mbi të gjitha në identitetin dhe misionin e saj kishtar. Anëtarët e Konfederatës së Caritasit pritet: i) ta miratojnë këtë Kod të Etikës dhe parimet vepruese si të shkruara, ose ii) të përshtat atë për organizatat e tyre, duke siguruar përputhshmëri midis tyre. Është menduar që edhe Caritaset dioqezane të miratojnë këtë Kod të Etikës, por në raste kur nuk është kështu dhe zbatimi i programit që është ndërmarrë nga dioqeza ose partnerë të tjerë në emër të anëtarëve të Caritas Internationalis, ky i fundit duhet të sigurojë nëpërmjet marrëveshjeve specifike që këto standarde minimale aplikohen në mënyrë të përshtatshme.

Ky Kod duhet të përfshihet në politikat e Burimeve Njerëzore të Caritasit Nacional dhe Dioqezan, dhe stafi në këto organizata duhet të marrë një kopje të tij, të trajnohet për Kodin që t'i përmbahen atij.

Vlerat dhe Parimet:

E gjithë jeta njerëzore është e shenjtë nga konceptimi deri te vdekja natyrore. Të krijuar në imazhin dhe ngjashmërinë e Zotit, të gjitha gratë dhe burrat janë krijuar me dinjitet unik sepse ato/ata "qëndrojnë mbi të gjitha gjërat dhe të drejtat dhe detyrat [e tyre] janë universale dhe të pacenueshme"⁵. "Sipas natyrës së tij më të thellë njeriu është një qenie shoqërore, dhe nëse nuk e lidh veten me të tjerët, ai nuk mund të jetojë as të zhvillojë potencialin e tij."⁶ E gjithë jeta shoqërore është një shprehje e protagonistit të saj të pandryshueshëm: personi njerëzor,⁷ i cili, "larg nga të qënurit objekt ose element pasiv i jetës shoqërore përkundrazi, dhe duhet të mbetet gjithmonë, subjekti, themeli dhe qëllimi i tij"⁸. "Ky rend shoqëror kërkon përmirësim të vazhdueshëm. Duhet të bazohet në të vërtetën, të ndërtuar mbi drejtësinë dhe të animuar nga dashuria; në liri duhet të rritet çdo ditë drejt një ekuilibri më human"⁹.

Dinjiteti njerëzor dhe natyra shoqërore e njeriut janë themeli dhe frymëzimi për një vizion moral të shoqërisë që do të arrihet nëse jetojmë sipas vlerave dhe parimeve vijuese:

---

⁴Për qëllimet e këtij Kodi, "stafi" i referohet anëtarëve të bordit, punonjësve, vullnetarëve, konsulentëve dhe të gjithë atyre që veprojnë si agjentë të Konfederatës në të gjitha nivelet.

⁵Koncili i Vatikanit II, Kushtetuta baritore mbi Kishën në Botën Moderne: Gaudium et Spes (http://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_const_19651207_gaudium-et-spes_en.html)

⁶ibid, paragraf 12.

⁷Këshilli Papnor për Drejtësi dhe Paqe, Përmbledhja e Doktrinës Shoqërore të Kishës Katolike, # 106, http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_en.html .

⁸Piu XII, Radio mesazhi i 24 Dhjetorit 1944, 5: AAS 37 (1945), 12

⁹Gaudium et Spes, #26.

Vlerat

1. **Drejtësia:** duke iu përgjigjur thirrjes së besimit, përqipemi të ndërtojmë një rend moral të drejtë dhe "marrëdhënie të drejta" brenda jetës dhe organizatave tona, komuniteteve në të cilat punojmë dhe gjithë krijimit të Zotit. Ne shoqërojmë, shërbejmë dhe mbrojmë shkakun e atyre që janë të varfër dhe të shtyrë në margjina, duke i ndihmuar ata që të transformojnë shoqëritë në të cilat jetojnë dhe strukturat që i mbajnë ata të varfër.

"Shoqëria siguron drejtësinë shoqërore kur siguron kushtet që lejojnë shoqatat ose individët të marrin atë që është e tyre, sipas natyrës dhe thirrjes së tyre. Drejtësia sociale lidhet me të mirën e përbashkët dhe ushtrimin e autoritetit." ¹⁰

2. **E mira e përbashkët:** gëzimi i dinjitetit njerëzor dhe aftësia për t'u rritur në komunitet ndikohet nga mënyra se si organizojmë shoqërinë tonë: shoqërore, fetare, kulturore, ekonomike, ekologjike, ligjore dhe politike. Ne punojmë në bashkësinë universale të Kishës Katolike dhe me traditat e tjera fetare, qeveritë, shoqërinë civile më të gjerë dhe të gjithë në pushtet, për të mbrojtur dinjitetin njerëzor, për të përmbushur të drejtat dhe përgjegjësitë individuale dhe sociale dhe për të promovuar të mirën e përbashkët.

"Një shoqëri që dëshiron dhe synon të mbetet në shërbim të qenies njerëzore në çdo nivel është një shoqëri që ka të mirën e përbashkët - të mirën e të gjithë njerëzve dhe të gjithë personave - si objektivin e saj kryesor. Njeriu nuk mund të gjejë përmbushje në vetvete, që është, përveç faktit që ai ekziston "me" të tjerët dhe "për" të tjerët." ¹¹ . E mira e përbashkët është gjithmonë e orientuar drejt përparimit të personave: "Rendi i gjërave duhet të jetë vartës në rendin e personave, dhe jo anasjelltas." ¹²

3. **Zhvillimi integral i njeriut:** ne e shohim zhvillimin si të bazuar në një kuptim holistik të njeriut, brenda kontekstit dhe përvojës së familjes dhe komunitetit më të gjerë, duke përfshirë elemente shpirtërore, psikologjike, emocionale, fizike, materiale dhe ekonomike. Kudo që punojmë ne përqipemi për zhvillimin e gjithë personit dhe gjithë komunitetit dhe transformojmë sisteme të padrejta shoqërore. Në punën tonë ne sigurojmë lidhje të forta dhe të qëndrueshme midis ndihmës, rehabilitimit dhe komponentëve të zhvillimit.

"Për të qenë autentik, [zhvillimi] duhet të jetë i rrumbullakosur mirë; ai duhet të nxisë zhvillimin e çdo njeriu dhe të gjithë njeriut ... Njeriu është me të vërtetë njeri vetëm nëse ai është mjeshtër i veprimeve të tij dhe gjykatësi i vlerës së tyre, vetëm nëse ai është arkitekt i përparimit të tij. Ai duhet të veprojë sipas natyrës së tij të dhënë nga Zoti, duke pranuar lirshëm potencialet e tij dhe pretendimet e tij mbi të." ¹³

4. **Dhembshuria:** të bashkuar në një familje njerëzore ne jemi thellësisht të zhvendosur nga vuajtjet e të tjerëve dhe kemi një detyrë morale për të njohur imperativin humanitar për t'u përgjigjur. Kjo detyrë është esenciale si për identitetin tonë si organizatë katolike dhe për anëtarësimin tonë në familjen njerëzore. Kështu, si anëtarë të bashkësisë ndërkombëtare, ne e njohim detyrimin tonë për të ofruar ndihmë humanitare dhe detyrën e të tjerëve për të siguruar qasje të papenguar për ne që ta bëjmë këtë.

---

¹⁰Katekizmi i Kishës Katolike, #1928.

¹¹Përmbledhja e Doktrinës Shoqërore të Kishës, #165

¹²Gaudium et Spes, #26/3

¹³Papa Pali VI, Populorum Progressio, Për Zhvillimin e Popujve, # 14 dhe 34 (1967), www.vatican.va/holy_father/paul_vi/encyclicals/documents/hf_p-vi_enc_26031967_populorum_en.html

"Programi i të krishterëve - programi i Samaritanit të Mirë, programi i Jezusit - është 'zemra që sheh'. Kjo zemër sheh se ku nevojitet dashuria dhe vepron në përputhje me rrethanat."¹⁴ Siç na tha Jezusi: "Në të vërtetë unë po ju them, në aq sa e bëtë këtë me një nga këta më të vegjlit vëllezërit të mi, më bëtë mua."¹⁵

5. **Opsioni preferencial për dhe me të varfrit dhe të shtypurit:** në përputhje me Ungjillin e Jezusit, ne zgjedhim të shoqërojmë ata që janë të varfër, të marginalizuar ose të shtypur. Ne jemi të përkushtuar për të luftuar varfërinë dehumanizuese që grabit njerëz të dinjitetit të tyre dhe njerëzimit. Ne jemi të udhëhequr nga Shkrimet e Krishtera për të punuar për lirinë e të shtypurve dhe ndarjes së barabartë të dhuratave të tokës dhe për të ndihmuar të marginalizuarit të jenë përgjegjës për zhvillimin e tyre. Ne marrim shkakun e njerëzve që janë të varfër si të tanët, duke e vendosur veten pranë tyre. Në këtë shkallë ne do të qëndrojmë pranë tyre në nevojën e tyre dhe do të përballemi me padrejtësinë me të cilën ata përballen.

"Ky është, më saktë, agjërimi që unë dëshiroj: lirimi i atyre që janë të lidhur pa të drejtë, duke zgjidhur rripat e robërisë; duke çliruar të shtypurit, duke thyer çdo zgjedhë; ndani bukën tuaj me të uriturit, strehoni të shtypurit dhe të pastrehët; vishni të zhveshurit kur i shihni ata, dhe mos i ktheni shpinën gjakut tuaj."¹⁶

"Lufta kundër varfërisë gjen një motiv të fortë në opsionin ose dashurinë preferenciale të Kishës për të varfrit." "Le të shohim të varfrit"¹⁷ jo si problem, por si njerëz që mund të bëhen ndërtuesit parësor të një të riu e më shumë të ardhme njerëzore për të gjithë."¹⁸

6. **Respekti:** ne respektojmë traditat, kulturën, strukturat dhe zakonet fetare, për aq sa ato rrisin dhe mbështesin dinjitetin e njeriut.

"Një shoqëri e drejtë mund të bëhet realitet vetëm kur bazohet në respektimin e dinjitetit transcendent të njeriut."¹⁹

7. **Solidariteti:** ne punojmë në solidaritet me njerëzit që janë të varfër dhe marginalizuar, duke arritur kështu frytet e paqes, drejtësisë dhe zhvillimit njerëzor. Solidariteti na lidh së bashku në vizionin e përbashkët të krijimit të një bote ku të gjitha qeniet njerëzore marrin atë që me të drejtë iu takon atyre si bij dhe bija të Zotit.

"Solidariteti thekson në një mënyrë të veçantë natyrën e brendshme shoqërore të njeriut, barazinë e të gjithëve në dinjitet dhe të drejta dhe rrugën e përbashkët të individëve dhe popujve drejt një uniteti gjithnjë e më të përkushtuar."²⁰

Parimet:

1. **Partneriteti:** "Partneriteti autentik nënkupton një angazhim afatgjatë për objektivat e dakorduara bazuar në vlerat, strategjitë dhe informacionin e përbashkët. Ajo karakterizohet nga reagime të sinqerta, planifikim të përbashkët, shoqërim, transparencë dhe llogaridhënie në të dy anët, dhe një sinqeritet dhe ndjeshmëri të sinqertë ndaj nevojave, ndjenjave, ekspertizës, përvojës dhe urtësisë së tjetrit.

¹⁴Papa Benedikti XVI, Deus Caritas Est, # 31 (2005), http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20051225_deus-caritas-est_en.html

¹⁵Mateu 25:40

¹⁶Izaija 58:6-7

¹⁷CF Gjon Pali II, Fjalimi e Konferencës së Tretë të Përgjithshme të Peshkopëve të Amerikës Latine, Puebla, Meksikë, (28 janar 1979), I / 8: AAS 71 (1979), 194-5.

¹⁸Gjon Pali II, Mesazh për Ditën Botërore të Paqes, http://w2.vatican.va/content/john-paul-ii/en/messages/peace/documents/hf_jp-ii_mes_08121999_xxiii-world-day-for-peace.html

¹⁹Përmbledhja e Doktrinës Shoqërore të Kishës, 132.

²⁰Koncili Papnor për Drejtësi dhe Paqe: "Përmbledhja e Doktrinës Shoqërore të Kishës"

(http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_cocils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_en.html, #192).

Ajo bazohet në respektin reciprok, besimin dhe vullnetin e mirë. Partneriteti efektiv krijon solidaritet midis organizatave anëtare, organizatave të tjera që ndajnë vizionin tonë, dhe komuniteteve dhe njerëzve me të cilët punojmë."²¹

"... Caritas Internationalis promovon bashkëpunimin midis anëtarëve të saj, pa zvogëluar autonominë e tyre, duke kryer detyrat e inkurajimit, koordinimit, përfaqësimit dhe ngritjes së kapaciteteve".²²

1. **Subsidiariteti:** ne sigurohemi që pushteti, vendimet dhe përgjegjësia janë të shpërndara në nivelin më të ulët në të cilin ato mund të ushtrohen siç duhet. Duke vepruar kështu, ne do të përqipemi që të maksimizojmë dhe të ndërtojmë aftësitë dhe burimet lokale. Në qendër të identitetit tonë si Caritas janë anëtarët kombëtarë, dioqezan dhe të famullisë, dhe të gjithë do të përqipemi t'i promovojmë dhe t'i forcojmë ata për t'u mundësuar atyre të marrin më shumë autonomi dhe përgjegjësi.

"Ashtu si është gabim mortor që të merret nga individët ajo që mund të arrijnë me iniciativën e tyre dhe industrisë dhe t'ia japin atë komunitetit, kështu është, gjithashtu, një padrejtësi dhe në të njëjtën kohë një e keqe e rëndë dhe shqetësim i rendit të drejtë për t'u caktuar një organizate më e madhe dhe më e lartë që organizatat më të vogla dhe ato vartëse mund të bëjnë. Për çdo aktivitet shoqëror që ka natyrën e vet për të dhënë ndihmën e trupit social, dhe kurrë mos t'i shkatërronjë dhe t'i thithë ato"²³.

2. **Pjesëmarrja:** sigurohemi që njerëzit që shërbejnë janë të përfshirë në projektimin, menaxhimin dhe zbatimin e projekteve që ndërmarrim në emër të tyre dhe vendimeve të lidhura nga shtresimi deri tek vlerësimi. Pjesëmarrja është shprehje e dinjitetit njerëzor dhe nënkupton përgjegjësinë e përbashkët për bashkësinë njerëzore. Caritasi është i përkushtuar ndaj proceseve zhvillimore që priorizojnë pjesëmarrjen aktive si themeli i një shoqërie demokratike dhe gjithëpërfshirëse.

"... dinjiteti personal i njeriut përfshin të drejtën e tij për të marrë pjesë aktive në jetën publike dhe për të dhënë kontributin e tij në mirëqenien e përbashkët të bashkëqytetarëve të tij."²⁴

3. **Fuqizimi:** ne i ndihmojmë njerëzit të zhvillojnë dhe realizojnë potencialin e tyre të plotë, dhe të ndërtojnë marrëdhënie reciproke të respektueshme, në mënyrë që ata të mund të kontrollojnë dhe përmirësojnë cilësinë e jetës së tyre. Nëpërmjet zhvillimit dhe fuqizimit integral të njeriut, ne do të promovojmë komunitetet lokale aktive dhe të fuqishme me anëtarët që luajnë një rol të rëndësishëm në shoqërinë civile.

"Unë shpresoj se do të ketë zhurmë ... Por unë dua që ju të ju dëgjojnë në dioqezat tuaja, unë dua që zhurma të dalë, unë dua që Kisha të dalë në rrugë, unë dua që ne t'i rezistojmë çdo gjëje të kësaj bote, çdo gjëje statike, çdo gjëje të rehatshme ... gjithçka që mund të na mbyllë në vetvete. Famullitë, shkollat, institucionet janë bërë për të dalë." ²⁵

Pavarësia: ne si anëtarë të Caritasit përcaktojmë përparësitë tona operacionale dhe programet, dhe nuk lejojmë që të përdoremi si instrumente të interesave ekonomike ose politike kombëtare apo ndërkombëtare, veçanërisht kur ato nuk janë në përputhje me mësimin e Kishës Katolike.

---

²¹Caritas Internationalis, Parimet e Partneritetit të Caritas: Një Doracak i Caritas Internationalis për Reflektim dhe Veprim (Romë, 2003, <http://www.caritas.org/who-we-are/publications-and-resources/>).

²²Statuti i Caritas Internationalis, neni 1.5

²³Papa Piu XI, Letra Enciklike Quadragesimo Anno, # 79, http://w2.vatican.va/content/pius-xi/en/encyclicals/documents/hf_p-xi_enc_19310515_quadragesimo-anno.html

²⁴Papa Gjon XXIII, Pacem In Terris, Për Themelimin e Paqes Universale në të Vërtetën, Drejtësinë, Bamirësinë dhe Lirinë www.vatican.va/holy_father/john_xxiii/encyclicals/documents/hf_j-xxiii_enc_11041963_pacem_en.html

²⁵Papa Françesk, Adresimi në Takim me të Rinj nga Argjentina, Rio de Janeiro, 25 korrik 2013 (http://www.vatican.va/holy_father/francesco/speeches/2013/july/documents/papa-francesco_20130725_gmg-argentini-rio_en.html)

"Shenjat pozitive në botën bashkëkohore janë ngritja e vetëdijesimit e solidaritetit të të varfërve mes tyre, përpjekjet e tyre për të mbështetur njëri-tjetrin, dhe demonstrimet e tyre publike në skenën shoqërore, të cilat, duke evituar dhunën, paraqesin nevojat dhe të drejtat e tyre në përballje me jo efikasitetin apo korrupsionin e autoriteteve publike"²⁶.

6. **Mbikëqyrja dhe Përgjegjësia:** ne do të bëjmë çdo përpjekje për të qenë përgjegjës ndaj atyre që i shërbejmë, ata që mbështesin punën tonë dhe shoqërinë në përgjithësi. Ne gjithashtu sigurojmë kujdes të mirë për burimet që na janë besuar.

"Nganjëherë ndodh që ata që marrin ndihmë bëhen të varur nga dhënësit e ndihmës dhe të varfrit shërbejnë për të përjetësuar burokracinë e shtrenjtë që konsumon një përqindje tepër të lartë të fondeve të destinuara për zhvillim. Prandaj shpresohet që të gjitha agjencitë ndërkombëtare dhe organizatat joqeveritare do të zotohen në transparencën tw plotë, duke informuar donatorët dhe publikun për përqindjen e të ardhurave të tyre të alokuara për programet e bashkëpunimit, përmbajtjen aktuale të këtyre programeve dhe, së fundi, shpenzimet e hollësishme të vetë institucionit."²⁷

7. **Barazia, universaliteti, paanshmëria dhe hapja ndaj të gjithë njerëzve:** të gjitha gratë dhe burrat, vajzat dhe djemtë janë krijuar të barabartë dhe japin kontributin e tyre unik në botën tonë, duke kuptuar kolektivisht atë që është plotësisht njerëzore. Ne angazhohemi për pjesëmarrje të barabartë dhe aktive të grave dhe burrave, vajzave dhe djemve në të gjithë punën tonë.

Ne u shërbejmë njerëzve në mënyrë të paanshme, sidomos atyre që janë më të varfrit dhe më të brishtë, sipas vlerësimeve objektive të situatave të tyre dhe nevojave që ata shprehin, pavarësisht nga raca, mosha, gjinia, aftësia fizike, përkatësia etnike, besimi ose bindja politike, pa dallim të pafavorshëm të çfarëdo lloji.

"Ne duhet ... ta njohim, afirmojmë dhe mbrojmë dinjitetin e barabartë të burrit dhe gruas: ata janë të dy persona, krejtësisht unik në mesin e të gjitha qenieve të gjalla që gjenden në botë"²⁸ ... Duke iu dhënë mundësinë grave për të dëgjuar zërin e tyre dhe për të shprehur talentet e tyre përmes iniciativave që e përforcojnë vlerën e tyre, vetëbesimi i tyre dhe unikaliteti i tyre do t'u mundësonte atyre të zënë një vend në shoqëri të barabartë me atë të burrave"²⁹.

8. **Mbrojtja:** përpiqemi të sigurojmë sigurinë e atyre me dhe për të cilët punojmë, veçanërisht fëmijët në përputhje me Konventën e OKB-së për të Drejtat e Fëmijëve, legjislacionin kombëtar dhe Kornizën e Mbrojtjes së Fëmijëve të Caritasit (2004) dhe praktika të tjera të mira.

"Dëshiroja të pranoja personalisht vuajtjet e shkaktuara ndaj viktimave dhe përpjekjet e singerta të bëra si për të siguruar sigurinë e fëmijëve tanë, ashtu edhe për të vepruar në mënyrë të duhur dhe transparente me akuzat kur ato lindin ... Ashtu si Kisha me të drejtë mbahet në standardet e kërkuara në këtë drejtim, të gjitha institucionet e tjera, pa përjashtim, duhet të mbahen në të njëjtat standarde"³⁰.

9. **Ekonomitë Lokale:** kurdo që është e mundur përdorim burime dhe produkte vendore dhe mbështesim ekonominë lokale kudo që është e mundur, përderisa kjo gjë nuk shteron furnizimet ose nuk shkakton inflacion të jashtëzakonshëm.

²⁶Sollicitudo Rei Socialis, Papa Gjon Pali II, Për përvjetorin e njëzetë të "Populorum Progressio (1987) #39 http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/encyclicals/documents/hf_jp-ii_enc_30121987_sollicitudo-rei-socialis_en.html

²⁷Papa Benedikti XVI, Caritas in Veritate, 2009, #47 http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20090629_caritas-in-veritate_en.html

²⁸Papa Benedikti XVI, Takimi me Lëvizjet Katolike për Promovimin e Grave, Famullija e Shën Antonit, Luanda, Angola, 22 mars 2009, http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2009/-march/documents/hf_ben-xvi_spe_20090322_promozione-donna_en.html

²⁹Papa Benedikti XVI, Eksortimi apostolik post-sinodal Africae Munus (2011), # 57, http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/apost_exhortations/documents/hf_ben-xvi_exh_20111119_africae-munus_en.html

³⁰Papa Benedikti XVI, Fjalimi për Ipeshkvijtë të Shteteve të Bashkuara të Amerikës në Vizitën e tyre Ad Limina, 26 nëntor 2011, Qyteti i Vatikanit, http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2011/-november/documents/hf_ben-xvi_spe_20111126_bishops-usa_en.html

"Subsidiariteti, i kuptuar në kuptimin pozitiv, [është] ndihma ekonomike, institucionale ose juridike që u ofrohet subjekteve më të vogla sociale ... Iniciativa, liria dhe përgjegjësia e tyre nuk duhet të zëvendësohen"³¹.

10. **Kujdesi për krijimin dhe vëmendjen ndaj ndikimit në mjedis:** ne mbrojmë njerëzit dhe planetin, duke promovuar marrëdhënie të drejta me të gjithë krijesat e Zotit, meqenëse planeti dhe të gjitha burimet e saj i besohen njerëzimit. Duke vepruar si kujdestarë të vërtetë të të gjithë krijimit, ne e konsiderojmë mjedisin dhe trashëgiminë e gjeneratave të ardhshme në planifikimin dhe zbatimin e gjithë punës sonë.
"Kultivimi dhe kujdesi për krijimin është një mësim i Zotit që ai dha jo vetëm në fillim të historisë, por ia ka dhënë secilit prej nesh; ajo është pjesë e planit të tij; kjo do të thotë që bota të rritet me përgjegjësi, duke e transformuar atë në mënyrë që të jetë një kopsht, një vend i banueshëm për të gjithë ne."³²
11. **Koordinimi:** ne do të koordinojmë ngushtë me qeveritë kombëtare dhe autoritetet lokale, kishat, organizatat tjera fetare, shoqërinë civile, anëtarët e tjerë të komuniteteve të ndihmës dhe zhvillimit dhe të gjithë aktorët e tjerë relevantë.
"E lindur nga një impuls i kësaj Selie Apostolike, e cila mbikëqyrte dhe drejtoi veprimtarinë e saj, Caritas Internationalis përbëhet nga një Konfederatë e agjencive bamirëse, zakonisht degët kombëtare të Caritasit. Kjo Konfederatë, larg kufizimit të autonomisë në të cilën këto degë kanë të drejtë, kujdeset për bashkëpunimin e tyre përmes aktiviteteve të animacionit, koordinimit dhe përfaqësimit."³³
12. **Avokimi:** ne do të avokojmë - në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar - në emër të dhe me të varfrit dhe të marginalizuarit për të dëshmuar dhe adresuar gjendjen e tyre dhe shkaqet themelore ose strukturore të varfërisë dhe padrejtësisë. Ne do të jemi agentë të ndryshimit dhe transformimit shoqëror për të promovuar respektin për të drejtat e njeriut.
"Do të doja gjithashtu të theksoja se misioni juaj i mundëson [Caritasit] të luajë një rol të rëndësishëm në nivel ndërkombëtar. Përvoja që keni mbledhur në këto vite ju ka mësuar që të jeni avokatë brenda bashkësisë ndërkombëtare të një vizioni të shëndoshë antropologjik, i ushqyer nga mësimi katolik dhe i përkushtuar për të mbrojtur dinjitetin e të gjithë jetës njerëzore ... Gjithçka që thoni dhe bëni, dëshmia e jetës dhe aktivitetet tuaja, mbetet e rëndësishme dhe kontribuon në avancimin e të mirës integrale të personit njerëzor"³⁴.
13. **Mësimi dhe Zhvillimi i Stafit:** jemi të përkushtuar për të përmirësuar punën tonë, atë që bëjmë dhe si e bëjmë, përmes reflektimit të vazhdueshëm, ngritjes së kapaciteteve, monitorimit, vlerësimit, menaxhimit të njohurive dhe planifikimit strategjik. Ne do të investojmë në stafin tonë për të siguruar që ata kanë aftësitë, përvojën dhe formimin që atyre u nevojitet për të arritur potencialin e tyre të plotë dhe për të siguruar që Caritasi të arrijë potencialin e saj dhe të bëjë dallimin më të madh për ata që janë të varfër, të marginalizuar ose të shtypur.
"Organizatat bamirëse të Kishës, duke filluar me ato të Caritasit (në nivel dioqezan, kombëtar dhe ndërkombëtar), duhet të bëjnë gjithçka në fuqinë e tyre për të siguruar burimet dhe mbi të gjitha personelin e nevojshëm për këtë punë.

---

³¹Përmbledhja, op.cit., # 186.

²Papa Françesku, Audiencia e Përgjithshme, 5 qershor 2013 http://www.vatican.va/holy_father/francesco/audiences/2013/documents/papa-francesco_20130605_udienza-generale_en.html

³³Papa Gjon Pali II, Gjatë Darkës së Fundit, Letër për Caritas Internationalis për Blerjen e Personalitetit Publik, Juridik dhe Kanonal, 16 shtator 2004, http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/letters/2004/documents/hf_jp-ii LET_20040916_caritas-internationalis_en.html

³⁴Papa Benedikti XVI, Fjalimi i Pjesëmarrësve në Asamblenë e Përgjithshme të Caritas Internationalis, 27 maj 2011, op. cit.

Individët që kujdesen për ata që janë në nevojë duhet së pari të jenë profesionalisht kompetentë: ata duhet të jenë të trajnuar siç duhet në çfarë bëjnë dhe si ta bëjnë atë dhe të angazhohen për kujdesin e vazhdueshëm. Megjithatë, ndërkohë që kompetenca profesionale është një kërkesë primare, nevojë themelore, ajo vet nuk mjafton. Kemi të bëjmë me qeniet njerëzore dhe qeniet njerëzore gjithmonë kanë nevojë për diçka më shumë se për kujdesin teknikisht të duhur. Ata kanë nevojë për njerëzimin. Ata kanë nevojë për shqetësim të përzemërt³⁵.

14. **Kujdesi i stafit:** sigurojmë kushte pune të drejta, dinjitoze dhe të qëndrueshme për të gjithë stafin tonë dhe përbushim detyrën tonë për kujdesin ndaj stafit, promovimin e praktikave të mira në menaxhimin e burimeve njerëzore dhe në përputhje me ligjin e punësimit brenda juridiksionit përkatës.

"Të drejtat e punëtorëve, si të gjitha të drejtat e tjera, bazohen në natyrën e personit njerëzor dhe në dinjitetin e tij transcendent"³⁶.

+ Oscar Alard Rodríguez S.D.B.

Cardinal Oscar Rodriguez
Maradiaga S.D.B,
Presidenti i
Caritas Internationalis

Michel Roy
Secretar Gjeneral
Caritas Internationalis

+ Dodë Gjergji

Dodë Gjergji
President
Caritas Kosova

---

³⁵Deus Caritas Est, #31 a)

³⁶Përmbledhja e Doktrinës Shoqërore të Kishës (http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_en.html), #301

Vënia e Vlerave tona në Praktikë:

Kodi i Sjelljes

Për Stafin e Organizatave Anëtare të Caritas Internationalis

Ky Kod i Sjelljes specifikon qëndrimet dhe sjelljet që i gjithë stafi i Caritasit³⁷ pritet të mbajë. Kodi rrjedh nga dhe është i lidhur ngushtë me Kodin e Etikës të Caritasit i cili përshkruan vlerat themelore dhe praktikat institucionale të organizatave Caritas.

"Individët që kujdesen për ata që janë në nevojë duhet së pari të jenë profesionalisht kompetentë: ata duhet të jenë të trajnuar siç duhet në çfarë të bëjnë dhe si ta bëjnë atë dhe të jenë të përkushtuar ndaj kujdesit të vazhdueshëm. Megjithatë, ndërkohë që kompetenca profesionale është një kërkesë primare, themelore, ajo vet nuk mjafton. Kemi të bëjmë me qeniet njerëzore dhe qeniet njerëzore gjithmonë kanë nevojë për diçka më shumë se kujdesin teknikisht të duhur. Ata kanë nevojë për njerëzimin. Ata kanë nevojë për shqetësim të përzemërt "³⁸.

Ky Kod është i ndarë në katër fusha kryesore për lehtësimin e referencës.

I gjithë Stafi i Caritasit pritet të:

1. Vlerat, Sjellja dhe Etika

- përmbahet, ose të paktën, të kupton dhe respekton vlerat shoqërore dhe morale dhe mësimet e Kishës Katolike
- sigurohet në çdo kohë që sjellja e tyre personale dhe profesionale është e standardeve më të larta dhe shihet të jetë kështu
- vepron me mirëbesim dhe t'i trajtojë njerëzit e tjerë me dinjitet dhe respekt, duke krijuar një ambient që feston diversitetin
- respekton të gjitha të drejtat e njeriut dhe sfidon diskriminimin, ngacmimin, abuzimin, neglizhencën dhe shfrytëzimin që cenojnë të drejtat e të tjerëve
- shmang "vendosjen e një besimi tek të tjerët ... Kuptojnë që një dashuri e pastër dhe bujare është dëshmia më e mirë për Zotin në të cilin ne besojmë dhe nga i cili jemi të shtyrë të duam"³⁹
- refuzojnë të bëjnë deklaratë raciste, seksiste ose ndryshe ofenduese në mënyrë publike ose private
- ndërmarrin veprime të arsyeshme për të mbrojtur të tjerët nga dëmtimi
- respektojnë ligjet e vendit në të cilin ata punojnë, brenda kufijve të ndërgjegjes
- respektojnë janë të ndjeshëm ndaj zakoneve dhe kulturës lokale, vishen në përputhje me rrethanat
- sigurohen që ata, dhe çdo staf që ata menaxhojnë, të vepronë në përputhje me udhëzimet e shëndetit, mbrojtjes dhe sigurisë dhe të përpiqen të mbrojnë të tjerët
- sigurohen që reputacioni i Caritasit të mos dëmtohet

---

³⁷Për qëllimet e këtij Kodi të Sjelljes "stafi" i referohet të gjithë anëtarëve të bordit, punonjësve, vullnetarëve dhe konsulentëve.

³⁸Deus Caritas Est, #31

³⁹Deus Caritas Est, #31c

- ruajnë konfidencialitetin e çdo informacioni ose njohurie të fituar gjatë ushtrimit të detyrave të tyre në Caritas
- kryejnë detyrat e tyre me kompetencë dhe me dashuri, pa paragjykime ose diskriminim të asnjë forme, dhe mbajnë opsionin preferencial të Caritasit për të varfrit
- mbajnë në mend ndjeshmërinë lokale kur shprehin dhe ushtrojnë besimet e tyre përkatëse mirëpresin, dhe ndërtojnë solidaritet dhe bashkëpunim me njerëz nga organizata të tjera të Caritasit

2. Konflikti i Interesit, Detyrimi dhe Korrupsioni

- Shmangin përdorimin e pozitave të pushtetit të dhënë nga rolet e tyre si punonjës të Caritasit për të ushtruar presion, ose për të nxjerrë favore ose përfitime personale në aspektin ekonomik, profesional, politik ose seksual
- Deklarojnë çdo konflikt interesi të mundshëm ose të vërtetë (financiar, personal ose familjar) në çështjet që kanë të bëjnë me punën e Caritasit tek mbikëqyrësi i tyre ose menaxheri tjetër i lartë, me shkrim
- Nuk pranojnë asnjë favor, ryshfet ose forma të tjera të pasurimit personal nga përfituesit, partnerët ose kontraktuesit në asnjë rrethanë

3. Mbrojtja e pronës së Caritasit dhe ushtrimi i kujdestarisë

- Të sigurojë që pasuritë dhe pronësitë intelektuale e Caritasit nuk keqpërdoren dhe mbrohen nga vjedhjet, mashtrimet apo dëmtimet tjera
- Të mbajë standardet e duhura të sinqeritetit dhe integritetit në llogaridhënien financiare

4. Sjellja Personale

- Të mos mbajnë armë në ndonjë punë ose pronë të Caritasit (me pronësi apo me qira) duke përfshirë akomodimin/zyrën/automjetet etj.
- Të mos përdorin droga rekreative ose konsumojnë sasi të tepërt të alkoolit
- Të sigurohen që sjellja e tyre seksuale është e përshtatshme gjatë gjithë kohës

Zbatimi i Kodit të Sjelljes

Drejtori ose Kryeshefi Ekzekutiv është përgjegjës për të siguruar që i gjithë stafi është i informuar për Kodin e Sjelljes dhe se janë të përkushtuar ta mbështesin atë dhe se dokumenti është rishikuar dhe përditësuar rregullisht.

Miratimi ose përshtatja e Kodit të Sjelljes së CI (Caritas Internationalis) do të vlerësohet sipas procedurave të përcaktuara me Rregullën e Brendshme CI 1.3 dhe të përfshira në Standardet e Menaxhimit të CI.

Mekanizmi i Ankesave

Procedura e ankesave të jashtme do të zhvillohet në përputhje me nenin 1.7 të Standardeve të Menaxhimit të CI. Është veçanërisht e rëndësishme që përfituesit, anëtarët e komunitetit dhe stafi partner të jenë në gjendje të bëjnë një ankesë.

Detyrimi për të raportuar

Çdo anëtar i stafit ka për detyrë menjëherë të raportojë çdo dyshim apo shqetësim lidhur me shkeljet e këtij Kodi. Në shumicën e rasteve, stafi duhet të ngrejë ndonjë shqetësim me mbikëqyrësit e tyre.

---

⁴⁰Për të respektuar traditat kombëtare dhe lokale dhe mikpritjen tradicionale, dhurata të vogla mund të pranohen në emër të Caritasit por duhet të deklarohen.

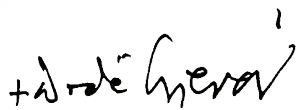
Kjo mund të bëhet me gojë ose me shkrim dhe duhet të përfshijë detaje të plota dhe, nëse është e mundur, dëshmi mbështetëse. Nëse për ndonjë arsye (p.sh menaxheri mund të implikohet) kjo nuk është e mundur, ata duhet të flasin me një menaxher më të lartë, anëtar të bordit ose një autoritet tjetër të përshtatshëm.

Të gjitha zbulimet do të trajtohen në besim. Kushdo që ngre shqetësime rreth keqtrajtimit të rëndë do të mbrohet nga viktimizimi ose ndonjë trajtim tjetër i dëmshëm nëse ata paraqiten me shqetësime serioze, me kusht që shqetësimet të ngrihen në mirëbesim. Pretendimet e rreme të qëllimshme janë një shkelje e rëndë disiplinore dhe do të hetohen dhe trajtohen në përputhje me rrethanat.

Shkeljet e Kodit

Çdo shkelje e Kodit të Sjelljes do të hetohet dhe mund të çojë në masa disiplinore.

Data: 03.07.2018

Dodë Gjergji
President
Caritas Kosova